

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 327/2014-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť V. N. st. a V. N. ml., zastúpených advokátom JUDr. Petrom Kováčsom, Rovinka 651, vo veci namietaného porušenia ich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 134/2008, postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 26. septembra 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 98/2013 a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 3/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. N. st. a V. N. ml. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. marca 2014 doručená sťažnosť V. N. st. a V. N. ml. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na rovnosť v

konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 134/2008, postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 26. septembra 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 98/2013 a postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 28. januára 2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 3/2014.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli: *«Rozsudkom Okresného súdu v Pezinku, zo dňa 06. 05. 2013, vedeného pod spisovou značkou.: 2 T 134/08, sme boli obidvaja uznaní za vinných z trestného činu, prečinu ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:... sme spoločne, dňa 09. 11. 2007, v čase okolo 13.40 hod., v..., pred domom s popisným číslom..., údajne spoločne fyzicky napadli pošk. J. V. takým spôsobom, že sme ho nízkou intenzitou udierali do hlavy a hrudníka, zhodili ma zem, v dôsledku čoho poškodený utrpel zlomeninu dolnej časti ľavej vretennej kosti s posunom úlomkov a odlomením zobcovitého výbežku lakt'ovej kosti, odreniny a povrchové pomliaždenia v ľavej spánkovej oblasti, na vonkajšej strane ľavého kolena, na ľavej strane hrudníka, ľavom ramene a ľavom členku, ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia spojenú s práceneschopnosťou presahujúcou 7 dní a súčasne sme poškodenému týmto spôsobili škodu na retiazke zo žltého kovu a na škodu okuliaroch vo výške 162,18.- EUR.*

Za tento údajný skutok nám samosudca... uložil peňažný trest vo výške 350.- Eur každému samostatne.

V prípade úmyselného zmarenia výkonu uloženého peňažného trestu... nám samosudca... uložil ako náhradný trest odňatia slobody pre prípad, že by bol výkon peňažného trestu úmyselne zmarený, vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd dedičov zosnulého poškodeného J. V... odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Na dôkaz nášho tvrdenia o nesprávnom a nezákonnom rozhodnutí... sme poukázali na opakované zrušenie jeho nezákonných odsudzujúcich rozsudkov, v danej veci, ktoré boli odvolacím, druhostupňovým súdom... dňa 08. 10. 2009, vedené pod č. k.: 2 To 113/2009,

následne dňa 01. 07. 2010, vedené pod č. k.: 2 To 75/10, dňa 17. 03. 2011, vedené pod č. k.: 2 To 15/2011, ako aj dňa 12. 04. 2012, vedené pod č. k.: 2 To/32/2012, teda celkovo 4 (štyri krát) zrušené, ako nezákonné...

Odvolaací súd... vyslovil svoj právny názor vo svojom rozhodnutí... zo dňa 01. 07. 2010... že ani po doplnení dokazovania výsluchom oboch znalcov nie je možné bez akýchkoľvek pochybností ustáliť vinu obžalovaných a poukázal na to, že najmä na fyzické predpoklady obžalovaných najmä V. N. ml., ktorého útok vedený intenzívnejšie určite musel byť na poškodenom viditeľný.

Takisto... vo svojom uznesení, zo dňa 17. 03. 2011... skonštatoval, že výpovede svedkov..., len prehľbili pochybnosti, ktoré doposiaľ v celom konaní sú evidentné a ktoré sa nepodarilo odstrániť. Takisto sa nedarilo odstrániť a rozptýliť ani evidentné rozpory vo výpovediach znalcov.

Krajský súd... taktiež poukázal na stratu pamäti poškodeného ohľadne priebehu celého skutku...

Nadalej poukazujeme aj na skutočnosť, ktorú potvrdil aj Krajský súd... že naša prítomnosť, ako obžalovaných, na mieste činu zo žiadnej objektívnej skutočnosti nevyplýva, pričom by pokiaľ by bolo skutočne relevantné tvrdenie svedka K., že tento udáva amnéziu a stratu pamäti poškodeného pri vyšetrení, potom by bola aj táto skutočnosť veľmi dubiózna.

Máme za to, že napriek enormnej snahe zo strany OČTK, nás odsúdiť za skutok, ktorý sme nespáchali, a následne potom zrejme aj zo strany Okresného súdu v Pezinku, sa mu nepodarilo ani napriek štyrikrát vrátenému a štyrikrát doplňovanému dokazovaniu odstrániť ani len rozpory vo výpovediach do konania pribratých znalcov a dokázať skutok kladený nám za vinu, a už vôbec nie ustáliť našu vinu jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností ako to ukladá trestný zákon.

Zastávame názor, že v danom konaní bolo na mieste zo strany Okresného súdu v Pezinku prinajmenšom uplatniť zásadu „in dubio pro reo“. V tejto súvislosti poukazujeme aj na stanovisko Krajského súdu... ktorý vo svojom uznesení zo dňa 17. 03. 2011... vyslovil právny názor, že je v predmetnej veci potrebné pochybnosti vykladať v zmysle zákona v prospech nás, ako obžalovaných a len tak vo veci rozhodnúť...

Nám, ako obžalovaným sa kladie Okresným prokurátorom v Pezinku, za vinu, že sme svojim konaním formou spolupáchateľstva dopustili trestného činu úmyselného ublíženia

na zdraví podľa ustanovenia § 156 Trestného zákona, pričom za tento skutok nás, samosudca... z nepochopiteľných dôvodov aj odsúdil.

Máme však za to, že v tomto konaní nebolo preukázané, ani len to či sa stal skutok, pre ktorý sa konanie vedie, a. už vôbec nie to, že uvedený skutok sme spáchali my...

Poukazujeme predovšetkým aj na to, že okrem svedeckej výpovede poškodeného, nesvedčí ani len o prítomnosti nás ako obžalovaných na mieste skutku žiadny priamy ale ani žiadny nepriamy dôkaz...

Podotýkame aj to, že sám poškodený v každom štádiu trestného konania, teda pred OČTK ako aj pred súdom, uvádzal vždy diametrálne odlišné opisy skutku. Dokonca sa rôznia aj jeho vyjadrenia, ktoré uviedol ošetrojúcim lekárom a sú obsahom lekárskeho správ.

Máme preto za to, že tvrdenia poškodeného sú iba účelové, tendenčné a snažia sa zavádzať OČTK i súd za tým účelom, aby nám privodil potrestanie za skutok, ktorý sme nespáchali. Poškodený tak len naplňa vyhrážky, ktoré nám, najmä však obžalovanému N. st. mnohokrát počas hádok adresoval.

Ako motív údajného konania obžalovaných nemôže byť žiadnym súdom... bez ďalšieho akceptovaná existencia dlhoročných susedských sporov nás ako obžalovaných a poškodeného V., nakoľko tieto spory podľa nás môžu byť a aj sú motívom pre krivé obvinenie zo strany poškodeného.

Aj pokiaľ by súd považoval za preukázané, že dňa 09. 11. 2007 došlo k potýčke medzi nami ako obžalovanými a poškodeným, poukazujeme (len z opatrnosti na to, že podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu č. 19/1963 k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví nestačí, aby páchatel' úmyselne vykonal niečo, čo spôsobilo ublíženie na zdraví, ale je treba aby jeho úmysel smeroval aj k vlastnému ublíženiu na zdraví).

Pokiaľ ide o znalecký posudok L., namietali sme a aj naďalej namietame tento dôkaz v plnom rozsahu, nakoľko sa jedná o dôkaz získaný nezákonným spôsobom. L. bol v čase vypracovania posudku priamym nadriadeným ošetrojúceho lekára K., ktorého pochybenie pri poskytovaní lekárskej starostlivosti poškodenému, nebolo možné vylúčiť. Toto potvrdil aj samotný ošetrojúci lekár K. Túto skutočnosť uvádza znalecký posudok L., ktorého pribrali príslušné OČTK a ako proti jeho osobe ako znalca tak ako jeho záverom a znaleckého posudku nemali žiadne námietky ako prokurátor, ani poškodený, ale ani samosudca Okresného súdu v Pezinku.

V znaleckom posudku L., ktorý bol zákonným spôsobom do konania pribraný OSV ÚJKP Pezinok, tento s vysokým stupňom pravdepodobnosti konštatuje, že najzávažnejšie poranenie (zlomenina vretennej kosti) vzniklo pádom poškodeného na tvrdý podklad. Uviedol, že zo súdnoznaleckého hľadiska nie je možné stanoviť, či išlo o pád vynútený (napr. po postrčení, posotení) alebo pád svojvoľný, náhodný. Takisto jednoznačne konštatoval, že na tele poškodeného neboli zaznamenané žiadne znaky takých zranení, ktoré by mohli potvrdiť násilné konanie inej osoby.

Záverom posudku je, že znalec nemôže v tomto prípade potvrdiť ani jedno z tvrdení poškodeného V., práve naopak konštatuje, že je veľmi nepravdepodobné, aby pri bitke dvoma páchatelmi nebolo žiadne zranenie lokalizované vpredu či vzadu, prípadne na pravej strane tela. Taktiež dĺžka trvania PN bola u poškodeného podľa vyjadrení znalca neprimeraná a biologicky neodôvodnená.

Záverom znaleckého posudku L. žiadna zo strán v predmetnom konaní nenapadla a nikto voči nim nevzniesol žiadne námietky...

Samosudca Okresného súdu v Pezinku sa vôbec nezaoberal s tým, že sú tu prinajmenšom pochybnosti tak ako o tom, že sa skutok ako taký vôbec stal a teda tým aj o našej vine, ktoré ani napriek opakovanému vykonaniu súdneho pojednávania na základe rozhodnutí Krajského súdu nepodarilo odstrániť a teda trvajú aj naďalej. Tak ako doteraz už boli v predsúdnom konaní, pričom najzávažnejším sa javí neexistencia RTG snímok poškodeného, vyhlásenie ošetrojúceho chirurga K. že nie je vylúčené jeho pochybenie a pod...

Až na opakovaný pokyn Krajského súdu v Bratislave, dňa 21. 06. 2012, samosudca Okresného súdu v Pezinku, pribral do konania znaleckú organizáciu...

Znalecká organizácia... vo svojom znaleckom posudku, zo dňa 15. 03. 2013, str. 40 vyjadrila, že „... verziu skutku v celom jej rozsahu tak, ako to uviedol poškodený, nie je možné znalecky potvrdiť vo vzťahu k vzniku predmetných poranení...“.

Znalecká organizácia... uvádza, že je možné sa stotožniť so znalcom L., pričom na str. 43 uvádza, že nesúhlasí so znalcom L.

Diametrálne odlišné výpovede poškodeného dokonca konštatuje aj samosudca Okresného súdu... ktorý však mám z nepochopiteľných dôvodov takéto výpovede, ospravedlňuje s odôvodneným, že je nutné pripustiť v jeho výpovediach určitú emóciami

skreslená okolnosť útoku... napriek tomu, že takúto výpoveď by mal sudca správne vyhodnotiť, ako neobjektívnu, nedôveryhodnú a účelovú...

Zastávame názor, že na uvedený prípad je nutné aplikovať zásadu „IN DUBIO PRO REO“, ktorá vyplýva z ustanovenia § 2 Trestného poriadku, pretože tak ako sa uvádza v rozhodnutí Najvyššieho súdu č. 28/1998, pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie.

Na základe hore uvedených dôvodov sme preto navrhli, aby odvolací súd po preskúmaní veci rozsudok samosudcu Okresného súdu v Pezinku, zo dňa 06. 05. 2013, vedeného pod spisovou značkou.: 2 T 134/08, ktorým nás obidvoch uznal za vinných z trestného činu, prečinu ublíženia na zdraví spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona, zrušil v plnom rozsahu a oslobodil nás podľa §-u 285 písm. a), prípadne podľa §-u 285 písm. a) Trestného poriadku spod obžaloby Okresného prokurátora v Pezinku, alebo vec vrátil prvostupňovému súdu, aby ju znovu prerokoval a rozhodol.

S ohľadom na uvedené máme aj za to, že svojím, takýmto postupom. Okresný súd... v našom prípade zvlášť hrubým spôsobom porušil aj čl. 46 ods. 1, ako aj čl. 47 ods. 3 a čl. 50 ods. 2 Ústavy SR, t. j. právo na nezávislý a nestranný súd, právo na rovnosť účastníkov súdneho konania a prezumpciu neviny v trestnom konaní až do právoplatnosti rozsudku, ktorým by bola vyslovená vina obžalovaných.

Napriek týmto skutočnostiam však... odvolací súd, uznesením, zo dňa 26. septembra 2013, vydaným pod č. k.: 2 To 98/2013, podľa ustanovenia § 319 Trestného poriadku, naše odvolanie proti rozsudku Okresného súdu... zo dňa 06. 05. 2010, vedeného pod sp. zn.: 2 T 134/2008, ktorým sme boli uznaný za vinných z trestného činu, prečinu ublíženia na zdraví spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona, zamietol a teda sa rozsudok prvostupňového súdu týmto stal právoplatným...

S ohľadom na uvedené skutočnosti, nezákonnosť a neústavnosť postupu Krajského súdu... sme proti jeho uzneseniu 2 To 98/2013 zo dňa 26. 09. 2013 podali Najvyššiemu súdu dovolanie, ktoré sme odôvodnili tým, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Najvyšší súd sa však k nami namietaným skutočnostiam v podstate vôbec nevyjadril a naše dovolanie odmietol s tým, že nie sú naplnené dôvody odvolania podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g), písm. i) Trestného poriadku, čím nami namietané porušenie našich základných ľudských práv a slobôd ignoroval rovnako ako Krajský súd...».

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1 Základné práva V. N. st., nar... a V. N. ml... garantované ustanovením čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 50 ods. 2 Ústavy... a čl. 6 Dohovoru... postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod č. k.: 2 T 134/2008, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod č. k.: 2 To 98/2013 a postupom Najvyššieho súdu... v konaní vedenom pod č. k.: 3 Tdo 3/2014 boli porušené.

2. Zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu... zo dňa 28. 01. 2014, vedené pod č. k.: 3 Tdo 3/2014 a Uznesenie Krajského súdu... zo dňa 26. 09. 2013, vedené pod č. k.: 2 To 98/2013 a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd... a Krajský súd... sú spoločne a nerozdielne povinní uhradiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške celkom 284,08 EUR .“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 a tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1. K namietanému porušeniu označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 134/2008 a jeho rozsudkom zo 6. mája 2013

Pokiaľ ide o namietané porušenie označených práv rozsudkom okresného súdu ako prvostupňového súdu, ústavný súd uvádza, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu tých práv, porušenie ktorých sťažovatelia namietajú, neposkytuje iný všeobecný súd na základe sťažovateľom dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia ich práv.

Podľa § 306 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

Z citovaného ustanovenia Trestného poriadku vyplýva, že sťažovatelia disponovali možnosťou uplatniť svoje námietky o pochybení prvostupňového súdu prostredníctvom podaného odvolania, ktorú aj využili. Ako z obsahu sťažnosti vyplýva, proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 2 T 134/2008 zo 6. mája 2013 podali sťažovatelia riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom rozhodoval krajský súd v konaní vedenom

pod sp. zn. 2 To 98/2013 a rozhodol o ňom rozsudkom z 26. septembra 2013. Krajský súd bol v rozsahu svojho preskúmvacieho oprávnenia ako druhostupňového súdu oprávnený a v podstate aj povinný v prípade zistenia zásahu prvostupňového súdu do základných práv a slobôd sťažovateľov týmto právam a slobodám poskytnúť ochranu.

Ústavný súd preto vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), sťažnosť sťažovateľov v tejto časti (vo vzťahu k postupu a rozhodnutiu okresného súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 98/2013 a jeho rozsudkom z 26. septembra 2013

Sťažovatelia v sťažnosti predovšetkým namietajú nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov krajským (ale aj okresným) súdom v trestnom konaní na základe znaleckých posudkov a podľa nich vykonanými dôkazmi nebolo jednoznačne preukázané, že sa práve oni dopustili skutku popísaného v skutkovej časti výroku rozsudku prvostupňového súdu.

Ústavný súd zistil, že krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 To 98/2013 z 26. septembra 2013 odvolanie sťažovateľov proti rozsudku okresného súdu zo 6. mája 2013 zamietol. Týmto rozsudkom okresný súd uznal sťažovateľov vinných z prečinu ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Trestného zákona, uložil im peňažný trest každému 350 € a pre prípad úmyselného marenia tohto trestu stanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov a dedičov poškodeného odkázal s nárokmi na občianske súdne konanie.

V relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia po uvedení dôvodov sťažovateľov v odvolaní, ktorí považovali rozsudok okresného súdu za nezákonný a tvrdili,

že skutok nikdy nespáchali (o tom podľa nich neexistuje žiadny relevantný dôkaz), a poukazovali aj „na rozpornosti v znaleckých posudkoch“, krajský súd opísal vyjadrenia svedkov, znalcov a príbratkej znaleckej organizácie, závery rozhodnutí krajského súdu, pre ktoré boli zrušené predchádzajúce rozsudky okresného súdu, a v závere na strane 8 tiež uviedol, že sa stotožnil so závermi okresného súdu. Takisto neprijal obranu sťažovateľov „že na mieste činu vôbec neboli a že si incident poškodený vymyslel... lebo táto nemá oporu vo vykonaných dôkazoch. Poškodený evidentne zranenia utrpel, tieto boli čerstvé, nešlo teda o zranenia staršieho dáta a podľa záverov posudku znaleckej organizácie, tieto zranenia nemohli vzniknúť len spontánnym pádom na zem bez predchádzajúceho vzniku povrchových zranení za pričinenia inej osoby. Že k zraneniam skutočne došlo, na základe incidentu, ktorý sa mal odohrať medzi obžalovanými a poškodeným, tieto skutočnosti vyplývajú už z prvotnej dokumentácie, kde svedok K. potvrdil, že pri prvotnom ošetrení videl zlomeninu u poškodeného a že teda nešlo o žiadnu zlomeninu staršieho dáta, čo konštatoval aj záver znaleckej organizácie...“.

Krajský súd v napadnutom rozsudku (aj prostredníctvom odôvodnenia prvostupňového rozsudku, ktorý obsahoval 25 strán, dal teda za pravdu tvrdeniam poškodeného a svoje závery skutkovo a právne vyhodnotil na strane 19 až strane 25) zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoj skutkový a tomu zodpovedajúci právny záver, čím ako odvolací súd poskytol dostatočnú ochranu základným právam (zaručeným ústavou) a právam (zaručeným dohovorom) sťažovateľov.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu je dostatočné a rozsudok krajského súdu sa nejaví ako svojvoľný či arbitrárny, keďže v súlade s požiadavkami kladenými na odôvodnenia rozhodnutí súdov v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu dostatočne objasňuje jeho skutkový a právny základ (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Samotná skutočnosť, že krajský súd si neosvojil interpretáciu výsledkov dokazovania a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľov, nemôže ešte viesť k záveru o porušení v sťažnosti označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Pokiaľ ide o spôsob, akým krajský súd hodnotil dôkazy vykonané súdom prvého stupňa, ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru, v zmysle ktorej nie je

zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Ústavný súd zásadne nepreskúma, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav, pretože to je v právomoci opravných všeobecných súdov. Ústavnou kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí (opatrení alebo iných zásahov) všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne I. ÚS 20/03, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05).

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov v tejto časti, pokiaľ ide o námietky porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu z 26. septembra 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 98/2013 považovať za zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť.

3. K namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy a dohovoru postupom a uznesením najvyššieho súdu z 28. januára 2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 3/2014

Ústavný súd v súvislosti s namietaným porušením práv sťažovateľov uznesením najvyššieho súdu znova pripomína, že nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy.

Z tohto postavenia mu preto v okolnostiach tohto prípadu ani neprislúcha posudzovať, či námietkam sťažovateľov podaným prostredníctvom dovolania malo byť vyhovené.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia, ktorým dovolanie sťažovateľov odmietol, opísal najprv ich dôvody na zrušenie rozsudku okresného súdu (popieranie spáchania skutku, nesprávne ustálený skutkový stav, nesprávne vykonané dôkazy, neuplatnenie zásady „in dubio pro reo“ a prezumpcie neviny v trestnom konaní všeobecnými súdmi na strane 1 až 3), potom dôvody Okresnej prokuratúry Pezinok (strana 4) na odmietnutie ich dovolania a konštatoval, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ani podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, na naplnenie ktorých poukazovali sťažovatelia v dôvodoch dovolania.

Závery najvyššieho súdu na strane 5 až strane 6 považuje ústavný súd za jasné a zrozumiteľné, opierajúce sa o príslušné ustanovenia procesného kódexu (Trestného poriadku) a najvyšší súd dal sťažovateľom odpovede na všetky nimi nastolené otázky. Iba skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľov aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť (obdobne II. ÚS 328/2013).

4. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov na prezumpciu neviny zaručeného čl. 50 ods. 2 ústavy

Keďže ústavný súd nezistil porušenie základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu ani ich práva na spravodlivé súdne konanie, je zrejmé, že rozhodnutia všeobecných súdov je potrebné považovať za vydané v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami, a teda sú správne aj z ústavnoprávneho hľadiska, t. j. sú ústavne konformné. Rovnako tak nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva na prezumpciu neviny zaručeného v čl. 50

ods. 2 ústavy, pretože konečným odsudzujúcim rozhodnutím v trestnej veci, ktoré (rozhodnutie) nie je z hľadiska dodržania ochrany základných práv inperfektné a ktorým bola v konečnom dôsledku vyslovená vina (v tomto prípade sťažovateľov), logicky nemôže dôjsť k porušeniu práva na prezumpciu neviny.

Z týchto dôvodov ústavný súd aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľov pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť bola ako celok odmietnutá a sťažovatelia (zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom) žiadnym spôsobom bližšie neodôvodnili v sťažnosti porušenie svojho základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy vo vzťahu k jednotlivým porušovateľom (čiže nesplnili si svoju povinnosť vyplývajúcu z § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), ústavný súd sa touto časťou ich sťažnosti už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2014